

■ Сітуацыя

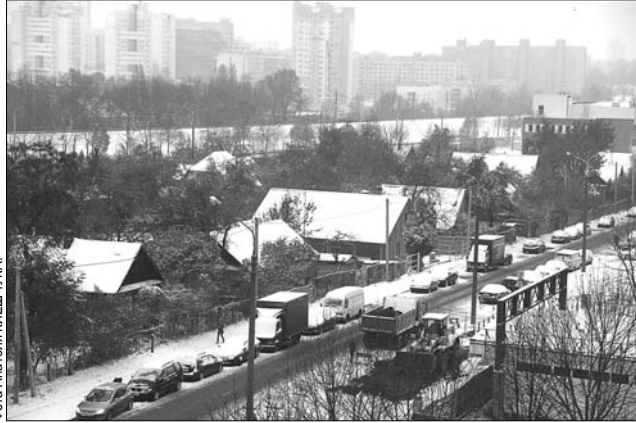
ЦЫКЛОН ПРАСПАЛІ

Старшыня Мінэканкамкама Сямён ШАПІРА застаўся незадаволеным расчысткай дарог пасля снегападу, які прайшоў ноччу з 1 на 2 лістапада. З гэтай нагоды ён праўё нараду ў рэжыме анлайн са старшынямі райвыканкамаў, кіраўнікамі дарожных і камунальных службаў, абласнога ўпраўлення дзяржаўнай аўтаінспекцыі.

У выніку цыклону Gisi на дарогах цэнтральнага рэгіёна зарэгістраваны 43 аварыі. На шасце, ахвяр няма.

— Сіноптыкі папярэджвалі, што рухаецца цыклон са снегам, яшчэ тыдзень назад. А вы праспалі. У мінулым годзе мы дамовіліся: калі дзесяці на дарогах ствараецца крытычная сітуацыя, у 2-3 гадзіны ночы без прапаруджвання падымаць любую колькасць тэхнікі, каб забяспечыць нармальны рух, захаваць жыццё і здароўе нашых грамадзян, — адзначыў Сямён Шапіра. — Прычым летась быў выпрацаваны адпаведны механізм дзеянняў у пазататных сітуацыях.

Кіраўнік цэнтральнага рэгіёна запатрабаваў далажыць аб тым, дзе тэхніка не прыступіла своечасова да расчысткі дарог: «Старшыні райвы-

Фота Анатоля КЛІШЧУКА.

канкамаў — гэта гаспадары ў сваім рэгіёне. Яны абавязаны ў складаных умовах надвор'я паставіць пад ружо ўсе службы, незалежна ад таго, якога значэння дарога — рэспубліканскага, абласнога або мясцовага. Неабходна адклікаць з адпачынку супрацоўнікаў ДАІ, забяспечыць кантроль на дарогах за захаваннем хуткаснага рэжыму, асаблівую ўвагу звяртаць на стан шын, арганізаваць падсыпку пясчана-саяльнай сумесцю дарожнага пакрыцця».

Сямён Шапіра запатрабаваў пакласці яму на стол зводку ўсіх дарожна-транспартных здарэнняў. Тыя, што адбыліся не па віне вадзіцеля, павінны быць аплачаны

з кішэняў кіраўнікоў дарожных арганізацый, ДАІ і старшынь райвыканкамаў. Старшыня аблвыканкама звярнуў увагу на тое, што супрацоўнікі аўтаінспекцыі павінны займацца перш за ўсё справай, а не аддаваць яму чэсць, калі прыедзе ў раён. «Мне не трэба паказухі. Вы павінны адказаць перш за ўсё за жыццё і бяспеку ўдзельнікаў дарожнага руху», — сказаў ён.

Старшыня аблвыканкама не выключыў, што пасля адпаведнага аналізу, магчыма, вінаватыя пазбавяцца сваіх пасадаў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

■ За падзеяй

ЯКУБ КОЛАС:
ВЯДОМЫ І НЕВЯДОМЫ

Новыя факты пра жыццё і творчасць класіка адкрываюцца на «Каласавінах»

Святкаваць дні нараджэння любімых пісьменнікаў можна па-рознаму. А вось прыхільнікі творчасці народнага паэта Беларусі Якуба Коласа дакладна ведаюць: кожны год 3 лістапада, у дзень яго нараджэння, усіх чакаюць у гасцінным доме класіка, які зараз з'яўляецца Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеем. А на наступны дзень уся вялікая каманда па традыцыі рушыць на Стаўбцоўшчыну, каб наведць родныя мясціны творцы. Свята, што атрымала сімвалічную назву «Каласавіны», стала сапраўды агульным, сёлета яно праходзіць вось ужо 30-ы раз.

— Кожны з нашых «Каласавін» пакідаюць свой след у даследаванні творчай спадчыны народнага паэта, — кажа дырэктар літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа Зінаіда КАМАРОЎСКАЯ. — Здавалася б, што можна новага знаходзіць на працягу трох дзесяцігоддзяў такой вялікай колькасці даследчыкаў! Аказваецца, можна. Творчасць Коласа, яго жыццёвая дарога невычарпальныя, у іх адкрываюцца ўсё новыя і новыя штрыхі, факты, рысы. Сімвалічна, што кожныя «Каласавіны» як магнітам

Васіль Ткачук. «Якуб Колас». Папера, літаграфія. (Работа перададзена сёлета ўнучкай мастака ў падарунак Коласаўскаму музею.)

Успамінамі пра сустрэчу з Якубам Коласам дзеляцца скульптар Леў ГУМІЛЕЎСКИ.

прыцягваюць у музей новыя матэрыялы, адкрыцці, прадметы. Летась такім адкрыццём сталі лісты Коласа да Аляксея Новікава-Прыбоа, а літаральна сёння нам прынеслі ўнікальныя тканыя поспілікі са Стаўбцоўшчыны. Яны датуецца канцом XIX — пачаткам XX стагоддзя.

Даследаванне творчага і жыццёвага шляху пісьменнікаў часам падобнае на сапраўдны дэтэктыў. Вось і падчас «Каласавін» успаміны аднаго з удзельнікаў свята дапамаглі скласці пазл ходу апошняга дня Якуба Коласа. Так, скульптар, народны мастак Беларусі Леў ГУМІЛЕЎСКИ расказаў, што бачыў класіка... за дзве гадзіны да яго смерці.

— Я ішоў па Круглай плошчы — зараз плошча Перамогі ў сталіцы. Кіраваўся ў інстытут — я тады працаваў на першым курсе, — успамінае скульптар. — Убачыў, як да гасцранама пад'ехала машына «Победа». Выйшаў Колас, зайшоў у краму... Калі я

вярнуўся дадому з заняткаў, то ўжо стала вядома, што паэт памёр.

Даследчыкі біяграфіі Якуба Коласа пацвердзілі: у той дзень паэт мог заехаць у краму, каб купіць цукеркі ў падарунак сваёй унучцы Машы на дзень нараджэння. Памятная сустрэча пакінула моцнае ўражанне ў святдомасці Льва Гумілеўскага, ён стварыў эскіз скульптурнага партрэта Якуба Коласа з сімвалічнай назвай «Пісьмо ў ЦК. 13 жніўня, 1956 год» (вядома, што ў апошні дзень свайго жыцця класік хадзіў у ЦК з лістом аб стане беларускай мовы).

Учора, падчас «Каласавін», навукоўцы розных пакаленняў шмат разважалі пра адметнасці творчасці Якуба Коласа, дзядзіліся сваімі адкрыццямі і знаходкамі. А таксама — выказвалі прапановы. Так, неаднаразова гучала ідэя аб стварэнні персанальнай энцыклапедыі «Якуб Колас». Думку выказаў доктар філалагічных навук, член карэспандэнт НАН Беларусі Міхась МУШЫНСКИ. Шаноўны даследчык зазначыў, што выхад такога выдання быў бы надзвычай сімвалічным і своечасовым да 135-годдзя класіка, якое мы будзем святкаваць налета.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

■ Надвор'е

Падмарозіць і стане слізка

У выхадныя на поўначы чакаецца нават да мінус 10 градусаў, а ўдзень — моцныя ападкі

Напрыканцы першага тыдня лістапада на тэрыторыі краіны прагназуецца снег, мокры снег і дождж, паведамляе галоўны сіноптык службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтру па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Святлана РЫБАКОВА.

Сёлета позняя восень увогуле багатая на сюрпрызы, калі на паўночным усходзе назіраліся сур'езныя снегапады, а вышыня снежнага покрыва дасягала 10—15 см. Потым, пры дзённых станоўчых тэмпературах снег паціху сыходзіў. Такі сіноптычны сцэнарый захаваецца і надалей. У пятніцу на большай частцы тэрыторыі пройдзе кароткачасовы снег, мокры снег. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Максімальная тэмпература паветра ўдзень складзе ад мінус 2 градусаў на паўночным усходзе да 4 цяпла на паўднёвым захадзе краіны.

Далей сіноптыкі чакаюць увогуле нестабільнае надвор'е. У суботу ўначы ў асобных раёнах, а ўдзень — на большай частцы тэрыторыі Беларусі пройдзе кароткачасовы снег, мокры снег, па паўднёвым захадзе ўдзень снег прыойдзе ў дождж. У асобных раёнах чакаецца слабы галалёд, на дарогах — галалёдзіца. Зусім некамафортна стане тады, калі на фоне ападкаў пачне падмарожваць. Тэмпература паветра ўначы апусціцца да нуля — мінус 7 градусаў, па поўначы пры праясненнях трэба чакаць нават да 10 марозу. Удзень будзе не намнога лепш, чакаецца ад

мінус 3 градусаў па паўночным усходзе да плюс 6 градусаў па паўднёвым захадзе.

А ў нядзелю на тэрыторыю краіны завітае чарговы цыклон з боку Заходняй Еўропы. Удзень у асобных раёнах сіноптыкі прагназуюць моцныя снегапады і дажджы, наліпанне мокрага снегу. Уначы і раніцай магчымы слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Цыклон прынесе невялікае пацяпленне, калі мінімальная тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад мінус 3 да плюс 3 градусаў, па поўначы — да 6 марозу. Удзень чакаецца 1—6 цяпла. На поўдні ў нядзелю будзе увогуле цёпла, уначы чакаецца 4—5 цяпла, удзень — ад плюс 7 да плюс 10 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, даволі складаныя ўмовы надвор'я чакаюцца і на старце наступнага тыдня. У панядзелак паўднёвы цыклон прынесе да нас парывісты вецер і моцныя ападкі. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, удзень — ад нуля да 7 цяпла, а па поўдні — да плюс 9 градусаў. Амаль паўсюдна чакаецца мокры снег і дождж у аўторак. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 3 да плюс 4 градусаў, удзень — 1—7 цяпла, а па поўначы ўдзень — ад нуля да мінус 2 градусаў. У сераду стане яшчэ халаднаей. Тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад нуля да мінус 7 градусаў, пры праясненнях па поўначы краіны — да 10 марозу. Даволі няўтульна прагназуецца і ўдзень, калі чакаецца ад мінус 4 да плюс 3 градусаў. Такая вось «маладая зіма» ў лістападзе.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

■ Ад задумы — да ўвасаблення

ІДЭІ, ЯКІЯ ЗМЕНЯЦЬ
НАША З ВАМІ ЖЫЦЦЁ

Сантэхнік Пятровіч вас больш не патурбуе

Стартап-школа Інстытута бізнесу і менеджменту тэхналогіяў БДУ адкрылася ў Мінску. Яе мэта — навучыць беларусаў запусціць уласны бізнес.

— Школа прызначана, па-першае, для людзей, у якіх ёсць якая-небудзь бізнес-ідэя, але няма каманды для яе рэалізацыі. Па-другое, для спецыялістаў, якія шукаюць ідэю і жадаюць папрацаваць у камандзе, — тлумачыць кіраўнік стартап-школы Радзійн МАРОЗАЎ. — Мы жадаем аб'яднаць такіх людзей і з дапамогай нашых экспертаў і ментараў дапамагчы бізнес-ідэям эвалюцыянаваць у зразумелую бізнес-мадэль.

У пачатку наступнага года ў стартап-школе распачынаецца інтэнсіў «Стартап за 9,5 тыдня». Усяго за два з паловай месяца камандам трэба будзе засвоіць тэхналогію запуску бізнесу, спраектаваць свой стартап, упакаваць прадукт і, магчыма, зарабіць першыя грошы. А да канца бягучага года будуць праходзіць міталы — сустрэчы, дзе ў кожнага ўдзельніка будзе дзве хвіліны, каб прадставіць сваю ідэю ці праект або сябе «праэкціваваць» — расказаць усім пра свае кампентэнцыі.

На адкрыцці стартап-школы было прадстаўлена шмат ідэй, якія могуць кардынальна змяніць наша жыццё, калі ўвасабыцца ў рэчаіснасць. Мы адарвёмся ад камп'ютараў і, нарэшце, зоймемся спортам. Дадатак з эфектам а-ля Pokemon Go зменіць

ход эвалюцыі і пераўтвораць згорбленых малпаў зноў у людзей. Назаўсёды знікне «сантаэхнік Пятровіч», які рамантаваў кран толькі з дзесятай спробы. Спецыяльны вэб-сэрвіс дапаможа абараніць заказчыка ад непрафесіяналаў і тых, хто «накручвае» на паслугах па рамонтзе жылля.

Дастаткова будзе запоўніць усю адну анлайн-форму і ўказаць свае перавагі і бюджэт, каб атрымаць адпаведны прапановы адразу ад усіх турыстычных фірм на свой мабільнік.

Зменіцца аблічча нашых гарадоў. Пяціпавярховікі пасля капітальнага рамонтна стануць сяміпавярховікамі, прычым у пентхаусах размесціцца трэнажорныя залы, буцікі і офісы. Такія тэхналогіі ў заходніх краінах ужо ёсць, але і беларускім інаватарам ёсць што прапанаваць.

Усе заняткі стартап-школы будуць праводзіцца Інстытутам бізнесу і менеджменту тэхналогіяў БДУ ў партнёрстве з грамадскім аб'яднаннем «Таварыства садзейнічання інавацыйнаму бізнесу». Экспертамі ў школе выступяць пясняровыя беларускія бізнесмены.

Надзея НИКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by